

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁA PODSTAWOWA
im. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH
w NĘDZY**

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH W NĘDZY

PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła.

Podstawowe ukierunkowanie Programu zostało określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych takich jak:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 910).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
4. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
6. Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r.
7. Zadania nauczyciela zawarte w Karcie Nauczyciela
8. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19
9. Statut Szkoły
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22.03.2022r. w sprawie organizacji kształcenia i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły uwzględniono:

- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023,
- obowiązujące akty prawne,
- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli informacje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- przewidywane zmiany w szkole związane z reformą oświaty, • wyniki ewaluacji wewnętrznej.

I. Wprowadzenie do programu.

Działania zawarte w poniższym programie wychowawczo-profilaktycznym wskazują na wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w **czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).**

Uwzględnienie tych sfer wynika z partycypacji poszczególnych środowisk wychowawczych w procesie wychowania, jak również z działania czynników psychospołecznych i socjokulturowych, kształtujących rozwój dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

- samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiągnięcie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;
- sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;

- relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;
- otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

Działania szkoły są ukierunkowane na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych, co wzmocni odporność uczniów na działanie czynników ryzyka. Takie działania stanowią kluczowy element pedagogiki i profilaktyki pozytywnej.

II. Rozdział 1. Misja i wizja szkoły.

MISJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest placówką, która:

Wychowuje i kształci w bezpiecznej i twórczej atmosferze.

Kształci i wychowuje w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Kształtuje umiejętności kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, uwzględniając indywidualne potrzeby ucznia i zasoby szkoły.

Pomaga uczniom w zdobywaniu i opanowaniu wiedzy oraz umiejętności w stopniu, na jaki pozwalają ich zdolności i predyspozycje.

Kształci uczniów, radzących sobie w zmieniającym się współczesnym świecie i coraz bardziej wymagającej rzeczywistości.

Gwarantuje rzetelną wiedzę i umiejętności niezbędne do kontynuowania nauki.

Kształtuje postawy patriotyczne, poczucie przynależności do środowiska lokalnego oraz kraju.

Promuje aktywny i zdrowy styl życia.

Zapewnia wszechstronny rozwój ucznia, uwzględniając indywidualne potrzeby ucznia i zasoby szkoły.

Wspólnie z rodzicami uczestniczy w procesie budowania systemu wartości, takich jak: przyjaźń, uczciwość, prawdomówność, odpowiedzialność i sprawiedliwość.

WIZJA SZKOŁY

Szkoła stwarza optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów.

Szkoła wychowuje człowieka kulturalnego, aktywnego, twórczego, odpowiedzialnego, otwartego na potrzeby innych.

Szkoła uczy szanować środowisko przyrodnicze, naszą kulturę i tradycje.

Szkoła uczy jak radzić sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów.

Szkoła uczy dobrej komunikacji ze światem, samodzielnego uczenia się i umiejętności współpracy w grupie.

Zapewnia uczniom pomoc w zakresie poradnictwa dydaktycznego, wychowawczego, zawodowego i zdrowotnego.

III. Rozdział 2. Zadania Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.

1. Założenia ogólne.

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych; w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych; kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy);

- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadarek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Zadania:

- ✓ Tworzenie bezpiecznej, wolnej od zagrożeń szkoły;
- ✓ Budowanie pozytywnych relacji z uczniami, nauczycielami, rodzicami;
- ✓ Uczenie radzenia sobie ze stresem, niepowodzeniami, brakiem akceptacji ze strony otoczenia;
- ✓ Uczenie dokonywania świadomych wyborów i odpowiedzialności za podejmowane decyzje;
- ✓ Budowanie postawy prozdrowotnej i promowanie zdrowego stylu życia;
- ✓ Wzmacnianie u uczniów i ich rodziców więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- ✓ Rozwijanie i wspieranie działalności w ramach wolontariatu;
- ✓ Kreowanie klimatu współpracy, porozumienia, wzajemnego szacunku i dialogu;
- ✓ Przygotowanie do wejścia w role społeczne;
- ✓ Budowanie poczucia tożsamości narodowej, regionalnej w powiązaniu z solidarnością ogólnoludzką.

2. Cele szczegółowe:

UCZEŃ NASZEJ SZKOŁY				
Potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami – jest asertywny	Jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka	Jest kreatywny	Współtworzy bezpieczne środowisko szkolne	Udziela pomocy rówieśnikom
Potrafi rozwiązywać konflikty	Godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz	Szanuje i respektuje prawa innych osób	Dbą o zdrowy styl życia	Potrafi pracować w zespole
Odkrywa i rozwija swoje zdolności i zainteresowania	Jest tolerancyjny	Przestrzega norm etyczno-moralnych	Kultywuje tradycje regionu i kraju	Buduje prawidłowe relacje z innymi

3. Model absolwenta.

ABSOLWENT NASZEJ SZKOŁY:

- **jest twórczy,**
- **wykazuje się ambicją, kreatywnością i samodzielnością,**
- **wykorzystuje zdobytą wiedzę,**
- **posiada zainteresowania, pasje,**
- **umie samodzielnie rozwiązywać problemy,**
- **podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje,**
- **potrafi uważnie słuchać, rozmawiać,**
- **umie współpracować w grupie,**
- **prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,**
- **jest empatyczny, wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,**
- **jest tolerancyjny**
- **zna swoją wartość, swoje prawa,**
- **zna i respektuje prawa innych,**
- **jest zainteresowany sprawami społeczności, w których funkcjonuje, zna i szanuje historię, kulturę i tradycje swojego regionu i narod**

4. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych,
- 2) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- 3) analizy stanu wychowania w szkole:
 - obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
 - sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

W wyniku diagnozy i ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

- 1) brak motywacji do nauki;
 - 2) niskie potrzeby edukacyjne:
 - niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń – uczeń;
 - w niektórych przypadkach nieszanowanie przez uczniów norm społecznych, tym zachowania agresywne uczniów;
 - niska frekwencja uczestnictwa rodziców w spotkaniach z wychowawcami, ze specjalistami
 - niedostateczne przedstawianie uczniom problematyki praw dziecka Prawa, a także zagadnień związanych z cyberprzemocą (sprawozdania wychowawców, dokumentacja pedagoga),
- rozszerzyć działania na rzecz profilaktyki uzależnień, przemocy, otyłości (sposoby pedagog, wychowawców, analiza wyników ankiet).

5. Kryteria efektywności.

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują *Program wychowawczo-profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.

3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

W szkole pamiętamy o tym, aby dawać uczniom zachętę, uczyć się śmiałości, w pełni je aprobować. Uczniowie mogą uczyć się lubić samych siebie. Często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele. Wychowywani są w poczuciu bezpieczeństwa. Uczą się ufać sobie i innym. Otaczani rzetelnością i uczciwością uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieciom, które mają trudności w nauce, potrzebne jest nasze zrozumienie i wsparcie.

7. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor szkoły:

- a) dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- b) wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- c) stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- d) kontroluje wypełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- e) organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- f) dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;

2) Pedagog szkolny:

- a) ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom,
- b) ma obowiązek ścisłej współpracy z Policją, sądem dla nieletnich,
- c) diagnozuje problemy wychowawcze,
- d) poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn,
- e) doskonalą swoje kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki;

3) Nauczyciel:

- a) ma obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego,
- b) wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów,
- c) udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,

- d) odpowiada za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem
- e) świadczy pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem;

4) Wychowawca klasy:

- a) prowadzi we współdziałaniu z pedagogiem szkolnym szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- b) dąży w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowują uczniów do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- c) poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- d) uczy pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- e) realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- f) koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie;

5) Rodzice:

- a) współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- b) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

IV. Rozdział 3.

1. Treści o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas I-III.

Obszar działań	Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. • Kształtowanie zdrowia fizycznego uczniów. • Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. • Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym. • Kształtowanie zdrowia psychicznego uczniów. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. • Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego. • Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. • Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. • Dobór form pomocy psychologiczno-pedagogicznej adekwatnych do potrzeb ucznia. • Zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów. • Podkreślenie roli higieny cyfrowej w szczególności podczas nauki zdalnej.
	• Rozwijanie umiejętności uczniów do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym. • Wzmacnianie pozytywnych postaw prospołecznych.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Rozwijanie kultury osobistej uczniów, w tym kultury języka. • Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. • Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. • Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
---	--

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	• Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. • Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. • Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. • Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. • Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów. • Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań. • Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. • Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji. • Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. • Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
	• Ochrona zdrowia, życia oraz dbanie o poczucie bezpieczeństwa „Bezpieczne ferie”,

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	„Bezpieczne wakacje”. • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. • Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych. • Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. • Zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów. • Uwzględnianie higieny cyfrowej.
Ochrona zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.	• Zapoznanie uczniów z procedurą szkolną i zobowiązanie ich do przestrzegania reżimu sanitarnego, (noszenie maseczek w ciągach komunikacyjnych, częste mycie lub dezynfekowanie rąk, ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust.), - pogadanki z uczniami na godzinach wychowawczych i lekcjach przedmiotowych, wzbudzanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.

2. Treści o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII.

Obszar działań	Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu, poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem. • Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie samym i otaczającym świecie. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych.

	• Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. • Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • Nabywanie wiedzy dotyczącej chorób cywilizacyjnych oraz zaburzeń psychicznych (cukrzyca, otyłość, zaburzenia odżywiania, fobia, depresja itp.). • Uwzględnianie higieny cyfrowej.
--	---

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb i własnego zdania. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących, głębszych relacji międzyludzkich. • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi i sposobów rozwiązywania problemów. • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uważliwanie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. • Rozwijanie samorządności.
--	--

• Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	• Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. • Popularyzowanie alternatywnych form spełniania czasu wolnego • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: uczciwość, szacunek, odpowiedzialność, prawdomówność, sprawiedliwość i wytrwałość w dążeniu do celu. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości, wyznań, poglądów. • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz społeczności lokalnej.
--	---

• Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	• Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję (zachowania asertywne). • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych (narkotyki, dopalacze, e-papierosy, nikotyna, leki, alkohol, telefon komórkowy, gry komputerowe, Energy drinki). • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zachowania. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera, telefonu i Internetu. • Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.
--	--

	• Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, leki). • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu- podstawy negocjacji i mediacji. • Uwzględnianie higieny cyfrowej.
--	--

• Ochrona zdrowia swojego i innych w sytuacji pandemii Covid-19. Motywowanie i egzekwowanie wśród uczniów samodyscypliny w zakresie przestrzegania obostrzeń występujących w szkole.	• zapoznanie uczniów z procedurą szkolną i zobowiązanie ich do przestrzegania reżimu sanitarnego, (noszenie maseczek w ciągach komunikacyjnych, częste mycie lub dezynfekowanie rąk, ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust.), - pogadanki z uczniami na godzinach wychowawczych i lekcjach przedmiotowych, wzbudzanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych.
---	--

V. Rozdział

3. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.

Program wychowawczo-profilaktyczny uchwalony w **dniu 13.09.2022 r.** przez Radę Rodziców Szkoły Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Nędzy.